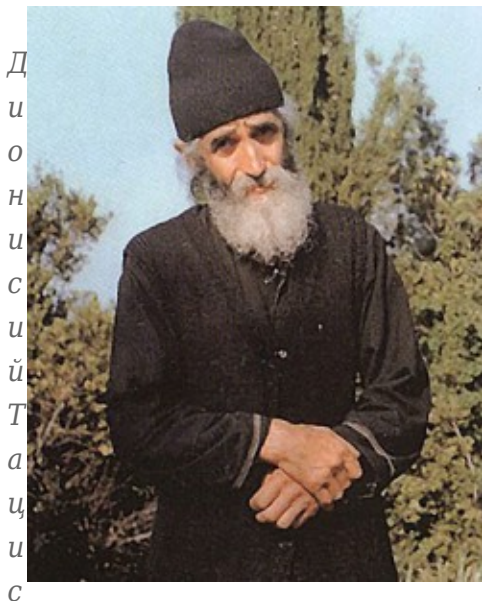

ЗА ДУХОВНИЯ ЖИВОТ - ЧАСТ 2

Живеейки в такова общество, аз още повече се стремях към Света гора и към стареца. Това силно желание ми даваше тайнствена сила, и аз можех да безмълвствам, разхождайки се с часове под сенките на дърветата или в кабинета, а нерядко и в караулната будка. Не усещах как минаваше времето. Отпуските не ме интересуваха. Аз живеех с творенията на Светите Отци, всяка неделя ходех в църквата “Свети Стефан” и се причастявах. От време на време получавах писма от отец Паисий, които ми доставяха голяма духовна радост и ми помагаша да излизам от много затруднения. Ето едно от тях:

“Честният Кръст, 4 ноември 1972.

Здравей, възлюбени брате Дионисий!

Получих писмото ти и видях, че се намираш в голяма борба. По повод на иеховистите: не спори с тях и не се смущавай. Старай се, колкото имаш сили, да живееш с Православието, и с това ще им помогнеш повече, отколкото с досадни увещания. Божията благодат да ти помага. Ако се случи да се срещнеш с някой иеховист не по своя воля, се помоли и действай така, както те просвети Бог.

По същия начин постъпвай и с наркоманите. Ако някой иска да получи помощ, трябва така да настрои приемника на сърцето си, така че да може да приема сигналите на другия. А ако сърдечният приемник на някого не е настроен, трябва да молим Бог да му го настрои, и след това да му изпратим Неговите Божествени слова.

По повод на Светото Причастие, както ти пишеш, това, разбира се, е въпрос за духовника. Ако няма духовни пречки, се причастявай често, попости малко, макар че тук строгостта на поста зависи не от тебе, а от началника на столовата и готвача. Причастявай се дори и два пъти в седмицата, ако няма пречки, защото Причастяването със Светите Тайни ще те укрепи в

сегашните ти житейски обстоятелства и в това достойно за плач общество, пълно с всякакви изкушения.

Повече нямам какво да кажа, брате мой. Христос и Пречистата да бъдат с тебе. Прости ми, че ти пиша така набързо.

С любов в Христа, твой брат, монах Паисий.”

На въпроса дали болестта е разпятие, старецът отговори: *“Когато по време на болестта идва славословие, всичко се променя.”*

Старецът каза: *“Често младите хора започват да се подвизават, молят Бог да ги отвърне от страстите, водят чист живот, постят, бодърстват, но не виждат напредък. Може би вината не е в плътта, а в някакъв помисъл: на осъждане, превъзнасяне или нещо друго.”*

Старецът каза: *“Веднъж в мен възникна мисълта, че може би съм нещо. Дяволът ме смути, и аз се лиших от покой. Приложих духовни средства: пост, бдение, но той не отстъпи. Заприличах на скелет. Тogaва отидох при един опитен духовник и му казах, така и така. А той ме прегърна и каза да ям, да пия и да спя. Това беше неразбираемо за мен: аз пребивавах в уединение, подвизавах се строго, а дяволът не прекратяваше борбата. Старецът каза, че в мен има някакъв помисъл на превъзнасяне. Погледнах в себе си и го открих, и видях крайностите, до които ме беше довел. Аз бях сметнал себе си за светец, макар и съвсем малък, но светец! И сега разбрах, че дяволът не ти показва онова, което е по-високо, но те сравнява с тези, които стоят по-ниско. След това откритие всичко свърши. Виждате ли колко може да навреди на човека един помисъл!”*

Особен духовен интерес представлява следното писмо на стареца:

“Манастир Ставроникита,

18 ноември 1968.

Мой брате в Христа, Георгий, винаги се радвай в Господа и се весели в Него!

Получих и второто ти писмо, което удвои радостта ми. Моля те да ми простиш, че, за съжаление, не мога да се срещна с тебе. Аз, слава Богу, съм здрав. Не искам да те отегчавам с многословие, тъй като ти, разбира се, си беседвал с отец Василий. Затова искам направо да изложя мнението си по твоя въпрос.

Тъй като никой не може да избегне прилога, преди всичко трябва да се избягва разслабването. И тъй като никой не може да избегне срещите с хора, трябва да се прилепяваме към небесното и невещественото. За това много спомага отдалечаването от вещественото, доколкото е

възможно. Материалните неща винаги събуждат материални потребности.

Нашият телесен живот не се съгласува с духовния живот; затова, ако един духовен човек, изведнъж поиска да поживее телесно, макар и по отношение на това, което смята за безвредно за душата, в един прекрасен ден, без сам да забележи, ще завърши с падение. Ето защо животът на духовните хора трябва да бъде над естеството, за да могат да се освободят от светския дух и да пребивават в духовната област. Да чувстват ясно Божието присъствие, да горят от Божествената любов и да се питат дали в рая има нещо по-добро от това, което преживяват. За съжаление, познавам това само умозрително и ти пиша от любов.

Благият Бог първо изследва колко може да побере сърцето, а после, в съответствие с това, изпраща от Своята любов. Човек може да получи това след усилен подвиг, и в такава мяра, в каквата е преуспял в себепознанието. И когато човек познае себе си, тогава става "излитането на личността" и тя се изтръгва от земното и навлиза в духовното пространство. Защото, когато познае себе си, иска или не иска, ще се смири, а когато се смири, Божията благодат при всички случаи ще слезе върху Неговото творение. Тогава човек ще се просвети, дори без да иска без да го чувства, и така Бог ще се прослави.

Простете ми за многословието, предизвикано най-вече от любов. Нашите отци се молят за Вас.

С любов в Христа,

монах Паисий."

Старецът каза: *"Който има Божията благодат, ще му се прибави и друга. А този, който има малка благодат и я пренебрегва, ще му се отнеме и тя. Божията благодат не почива върху днешните хора, защото те са отхвърлили и малката, която са имали. И когато се вдигне благодатта, всички демони връхлитат върху човека."*

Старецът каза: *"Освещавайте живота си. Когато домакинята се моли, вършейки домакинска работа, всичко се освещава – не само храната, но и тези, които ядат от нея."*

Един от посетителите каза на стареца, че съвременните хора се страхуват от смъртта, и старецът добави: *"Затова и смъртта идва при тях: защото се страхуват. Ако не се страхуваха от нея, тя щеше да се страхува от тях."*

Старецът каза: *"Когато човек живее с Христа, чувства радост."*

Старецът каза: *"Хората са опитвали само обикновеното вино. Но има и духовно вино."*

Старецът каза: *“Тялото търси да си прекара добре. Трябва да го разпънем. Но кога? Ако някой е болнав и го разпъва, това няма смисъл. Но когато тялото е здраво и безчинства, тогава трябва да го разпънеш и да го подчиниш на духа. Ако например плътта иска чинията да бъде пълна като връх Атон, или иска вино: тогава отсечи това. Така ще разпънеш тялото си.”*

Старецът каза: *“Вижте колко много губят жените. Бог ги е надарил с голямо сърце, докато на мъжете е дал голяма разсъдливост. С голямото си сърце жените имат по-силен стремеж към духовното. Те не изследват много: вярват и вървят напред. Но какво прави дяволът? Вместо, имайки такова сърце, да преуспеят, дяволът в края на краищата го ограбва. Те например отиват да купят поднос за вкъщи, заради това, че на него има цветя.*

Когато го намерят, се радват, но цветята не ползват. Така сърцето им остава в цветята, и в дантелите, от което печели дяволът.”

Старецът каза за светските грижи: *“Какво е светът? – Дрънкулки, суета. Дяволът управлява чрез суетата и светските дела. Този, който е отдал сърцето си на суетата, се намира под властта на дявола, без дори да разбира това. Дяволът няма власт над света: той управлява чрез тези, които са заети със светски грижи. Човек трябва да отвърне сърцето си от светското и суетното, и тогава сърцето му без усилия ще дойде при Христа.”*

Старецът разказа следното: *“Веднъж една жена ми изпрати одеяло. Беше го украсила. Бе направила бродерии, бродерии, бродерии, и бе наплела дантели, дантели, дантели. Бедната! Колко радост е изпитала, когато е правила тези бродерии и дантели. Но аз изпитах радост, когато изрязах с ножицата всички тези украшения и ги изхвърлих. Тази жена не чувстваше радост в Христа, а я намираше в бродирането. Това одеяло стоя при мен малко време, и после го дадох на човек, който повече се нуждае.”*

Един посетител каза на стареца, че хората очакват чудеса, за да придобият вяра и да променят живота си. Старецът внимателно го изслуша и обясни: *“Но нещата не стоят така. Бог може за половин секунда да обърне към вярата целия свят. Ще извика веднъж силно: “Или се покаяте, или ще ви пратя земетресение 12 степени по Рихтер!” – и ще започне лека-полека. Но от това няма да има смисъл. Светът си има кусури и ще създава проблеми и в рая. В този живот се явяваме на изпити. Премахваме кусурите си и преминаваме на небето. И хубавото за човека е това, че Бог проявява любов! Не е като учителите, при които се явяваш един, два, пет пъти, и те късат. Тук имаш право да се явяваш на изпити до самата си смърт.”*

Някой попитал стареца ще бъде ли грешно, ако човек се стреми да достигне висотата на древните светии, и старецът отговорил: *“Необходимо е внимание. Ако такъв човек, да предположим, се подвизава просто и смирено, това е добре. Ако се подвизава от чиста любов, благодарност и признателност към Бога, и изправя и освещава живота си, това е добро и угодно на Бога. Колкото повече човек изправя живота си, толкова повече Бог се радва за него.”*

Старецът каза: *“Истинската любов не търси изгода и се ражда от горещата вяра. Любовта иска безмълвие.”*

Духовната борба на християнина не бива да бъде користна. По отношение на това старецът отбеляза: *“Ние ще бъдем избавени от ада заради чистата, безкористна любов към Бога. Не е достатъчно, ако от греха ни възпира само геенският огън. Разбира се, това е добро, но в него няма благородство, духовно благородство. Например, ако давам чаша вода, за да дойдат при мен от Кавала и да ми дадат бутилка лимонада и две коли – това са дребни сметки. Не казвам, че в това има нещо лошо, но ако мисля така, това са дребни сметки. Тогава става дума само за услуга.”*

На въпроса лошо ли е човек да се стреми да стане свят, за да помага на ближните си, старецът отговори: *“Това съдържа отрова в себе си. Можеш ли безшумно да порботиш върху себе си? Това е, което е необходимо. След това Божията благодат, искаш или не, ще ти съдейства. Така ти наистина ще помогнеш. Работата върху самия себе си не е напразно губене на време.”*

Старецът каза: *“Бог открива и този, който е достигнал висока степен на съвършенство и се стреми да скрие добродетелите си, ставайки юродив заради Христа. Но когато тези хора сами скриват своето съкровище, Бог ги открива, а ние, чедата на Православната Църква, намираме тяхното съкровище, събрано на едно място.”*

Старецът каза: *“Тези, които вършат добрини и чувстват пустота в душата си, са подтиквани към тях от пустославие. Когато вършиш нещо не от тщеславие, чувстваш радост.”*

Старецът каза: **“Бог е благ, Той е Любов. Когато някой върши духовна работа, чувства това.”**

Старецът каза: *“Ако изгубиш пътя, никога няма да стигнеш в града.”*

Старецът казал на един посетител: *“Намерете опитен духовник, за да ви даде насока. След това проявете послушание и си направете програма. Четете и изучавайте, но не тълкувайте сам това, което четете. Питайте своя духовник.”*

По отношение на последствията, които има телевизията върху живота на хората, старецът каза: *“Тя прави голямо зло, тя е най-голямата катастрофа. Самият апарат има вредно за човешкия организъм излъчване. Има малки деца с телесни увреждания от това, че майките*

им са гледали продължително телевизия по време на бременността. Човек се срамува да греши пред очите на другите, но при телевизията не е така: греховни дела и греховни картини се показват без срам. Телевизията е демон.”

Старецът каза: *“Велико нещо е да възприемаш другия човек като свой брат.”*

Изречения на отец Паисий:

“Бог обръща всичките ни кривици в добро, и така дяволът не може да върши зло.”

“Най-голямата радост идва от жертвата.”

“Бог оставя лошите хора свободни до определено време.” “Църковният дух се губи. Добре, че има закваска.”

“Тези, които живеят светски, трупат в себе си стрес.”

“Когато човек живее духовно, той се радва.”

“Светските хора изравниха живота си със земята, и те сами бяха изравнени със земята.”

“Грехът се превърна в мода.”

“Колко по добър трябва да стане всеки от нас, за да се умножи доброто около нас!”

“Когато някой се страхува от смъртта, тогава тя го направлява.”

“Не бива да водим борба в името на злото.”

“Ако не успяваме да обърнем другите към добро, поне ние да не увреждаме сърцата си.”

“Това, което не става по човешки, нека го поверим на Бога. Егоистично е да упорстваме.”

Старецът каза: *“Чувствам такава радост в себе си, че идва момент, когато казвам: “Боже мой, ако е възможно, запази радостта ми в някакъв акумулатор, за да взимам толкова, колкото ми е необходимо, защото ми иде да умра.”*

Старецът казал на един познат монах: *“Когато дойде голямата благодат, човек не я очаква. Тя го разтърсва целия. В нея никога няма нито капка скръб. Човек не очаква толкова блаженство. Сякаш електрически ток преминава през тялото му. Тогава има сълзи, неизразима радост, изменение и Божествена любов. Това се случи и на мен два пъти в голяма степен: точно когато преживях истинско нападение от дявола и призовах свети Арсений, и когато ми се яви свети Арсений.”*

Старецът каза: *“Когато някой съзерцава видение – независимо дали е от Бога, или от дявола – той го вижда с очите на душата.”*

Старецът каза: *“Когато човек умира в покаяние и отива в рая, той сякаш се намира в автобус, а по него бягат кучета (тоест нечисти духове) и лаят. Те не пречат на пътуването му и не могат да го възпрепятстват.”*

Старецът каза: *“Христовият човек, понеже е с Христа, където и да се намира, се чувства в рая. Представете си още, че и в ада с Христа е като в рая. Той се моли Бог да го вземе от рая, и на негово място да сложи някого от ада. А дяволът, и в рая да го поставиш, пак ще се чувства като в ада.”*

За душите, напреднали в духовния живот, старецът казваше, че имат радар, който улавя божествените събития.”

Старецът каза: *“Всички ние се състезаваме. Едни играят и се състезават по стадиони и площадки, ритат топка и получават купи и награди. Всеки от нас трябва да изпълва купата на своето състезание с добродетели и добри постъпки, и винаги да бъде готов да я поднесе пълна на Бога.”*

На един познат старецът написал следното за духовния живот: *“Не зная, купил ли си си книгата на авва Исаак Сирийн (“Аскетически слова”). Тя много ще ти помогне, но трябва да я изучаваш постепенно, за да усвоиш добре прочетеното. Също ще ти помогне атмосферата на една исихастка стая, за да привикнеш към личната молитва, защото това би ти дало духовно спокойствие, което ти прогонваш със светския шум. Заедно с това извършвай непрестанна молитва и постепенно преминавай към умната, която съединява чедото с Отца.”*

Старецът писал на един познат: *“От тебе искам само едно: да повериш на Бога това, което от човешка гледна точка е трудно изпълнимо, за да се избавиш от стреса и напрежението. Доверието към Бога е една непрестанна молитва. Тогава ще имаш и вътрешен, и външен покой.”*

Веднъж един младеж попитал стареца къде е щастието: с Христа или в света с неговите

удоволствия, и старецът отговорил: *“Знаеш ли какво е – когато не си погледнал на кой светец се чества паметта на другия ден, той да ти се яви през нощта и да говори с тебе, а на другия ден да четеш житието му в църковните книги?”*

Старецът каза: *“Когато Христос вижда, че някой се подвизава и не получава човешка помощ, тогава Сам идва и му помага.”*

Старецът каза: *“Христос чука на сърцето, а дяволът – на ума.”*

Старецът каза: *“Христос има тайни начини да заплати на хората, когато изпълняват Неговата воля.”*

Старецът каза: *“Без търпение не става нищо. Някои са толкова нетърпеливи, като човек, който едва е посадил лозето, а на другия ден иска да пие вино. Това обаче е невъзможно. Този, който няма търпение, се измъчва. Студът му се струва двойно по-силен, а жегата – двойно по-голяма. Като войник, на когото му се струва, че последният месец от службата е по-дълъг от цялата служба. Необходимо е голямо търпение във всичко, и особено в духовните неща.”*

Старецът казал на една стара жена, която се страхувала от смъртта: *“Живяла си толкова години, сега ще бъде чест за тебе да те вземе Ангелът.”*

Старецът каза: *“Човек незабелязано се променя, не внимава в живота си и започва да си измисля оправдания. Той не иска и да чуе за второто пришествие, защото се развлича и избягва притесненията; не иска и да чуе за комети и въобще за опасности. Но това много помага, защото напомня на човека, че ще умре и затова трябва да се готви.”*

Старецът каза: *“Една жена не искала и да слуша, че някой е умрял, и казвала: “Не, не! Не искам да слушам такива неща, говорете ми само за кръщавки и радости!” Тя беше забравила, че всички ще умрат – един по-рано, друг по-късно. Нашата цел не е да пуснем корени тук. **Бог е насадил земния рай, за да се подготвим и да спечелим небесния!**”*

Старецът казал на християните, които се събрали да го слушат: *“Привиквайте по малко към суров живот. Правете по някои и друг поклон. Предпочитайте твърдото пред мекото, защото ще дойдат тежки години. Сегашният свят се измъчва от изнеженост. Веднъж отидох в един манастир, и ме сложиха да спя на постеля, която потъваше от единия край до другия. Свивах се и страдах. Много ме измъчва меката постеля.”*

Старецът каза: *“Изнеженият живот ще направи хората негодни.”*

Старецът каза: *“Ние имаме много духовни книги, но, за съжаление, повечето ги четат и се*

възхищават от тях, без да напредват в подвизите. Тези хора приличат на някой, който гледа хубав филм, възхищава се на героите, ръкопляска им, но продължава да седи в удобния фотьойл. Но без труд и подвиг освещението не идва.”

Автор: Дионисий Тацис

Източник: Да превърнеш чуждата болка в своя